

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

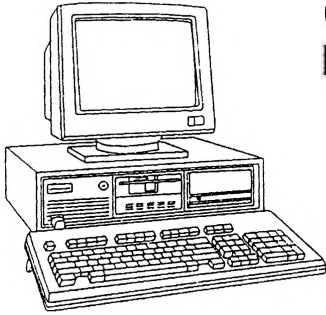
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGT & DATA

6. ÅRG. NR.2

JUNI

1992

Indholdsfortegnelse

Kalender for efteråret 1992	3
Brothers Keeper	4
Beretning fra generalforsamlingen	6
Fremtidsvisioner	8
Besøg på Søllerød Byhistoriske arkiv	12
Opbevaring af fotografier	15
Om Backup - sikkerhedskopi	18
Svar på spørgsmål og sidste nyt om Brothers Keeper	19
Referat fra medlemsmøde i Ålborg	22
Fuur Samlingen	24

DIS-DANMARK

Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie

DATABEHANDLING I SLÆGTSFORSKNING DIS - DANMARK

afdeling af
SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG PERSONALHISTORIE

Formand:

Svend-Erik Christiansen, Hvedebjergvej 24, 8220 Brabrand 86 252 252

Næstformand:

Elsebeth Paikin, Kildevænget 37, 2100 København Ø 39 27 24 33

Kasserer:

Per Burchardi, N.W. Larsens Vej 14, 3080 Tikøb 42 24 83 23

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Hanne Marie Rud, Egebjergtoften 122, 2750 Ballerup 44 66 17 04

Arne Julin, Hovedgaden 75, 4050 Skibby 42 32 80 48

Villy Danielsen, Vodroffsvej 27, 1.tv. 1900 Frederiksberg C. 31 21 50 67

Bent Pilgaard, Randersvej 29, 8800 Viborg 86 67 55 12

Jens Verner Nielsen, Bagergyden 1, Høruphav, 6470 Sydals, 74 44 55 80

Slægt & Data, redaktion:

Ansvarshavende

Hanne Marie Rud, Egebjergtoften 122, 2750 Ballerup 44 66 17 04

Ekspedition

Jørgen Papsøe, Trolldager 8, 2950 Vedbæk 42 89 06 60

Deadline for næste nummer: 15. juli 92

ISSN 0903-6172

Lørdag 5.sept 1992 kl. 10 besøg i Dragør:

Tilmelding nødvendig

Vi mødes ved Dragør Lokalhistoriske Arkiv, Stationsvej 9, Dragør, hvor lokalarkivar Lis Thavlov vil fortælle lidt om Dragørs og Hollænderbyens (St. Maglebys) historie, lidt om ARKIBAS (lokalarkivernes EDB-registreringsprogram), og vise hvad lokalarkivet har at tilbyde slægtsforskere og lokalhistorikere. Derefter (kl. ca. 12) vil vi spise lidt frokost i nærheden, hvorefter vi vil tage på byvandring i Dragør, hvor en guide vil vise og fortælle om byen og dens seværdigheder. Frokosten betales af hver enkelt.

Tirsdag 29.9.1992 19:30 i N. ZAHLES SEMINARIESKOLES FESTSAL:

Adjunkt Svend Jacobsen vil fortælle om "Tingbøger som slægthistorisk kilde". Hvor kirkebøgerne mangler, eller før de findes bevarede, kan tingbøgerne ofte give mange oplysninger om slægtsforhold, samtidig med at der berettes om økonomiske forhold (f.eks. arv) og vore forfædres små og store stridigheder. Efter foredraget vil der blive vist eksempler på slægtsforhold på Thisted-egnen, som udelukkende er hentet fra tingbøgerne og indtastet på computer.

Torsdag 22.10.1992 kl. 14:00 besøg på Det Kongelige Bibliotek:

Tilmelding nødvendig (ingen deltagergebyr)

Vi mødes k. 13:45 ved hovedindgangen til Det Kongelige Bibliotek (gennem porten til højre for Rigsarkivets indgang, gennem Det Kgl. Biblioteks have og indgangen midtfor). Det Kgl. Bibl. har en billed- og en håndskriftsafdeling, begge meget righoldige og spændende for slægtsforskere. Der vil blive fortalt om, hvad man kan finde i samlingerne og hvordan. Derefter kan vi gå ned i cafeteriet og få en kop kaffe, som betales af hver enkelt.

Lørdag 24.10.1992 Heldags møde i Jylland. Mere herom i næste nummer af Slægt & Data.

Lørdag 31.10.1992 kl. 13 N. ZAHLES SEMINARIESKOLES FESTSAL:

Hans Jørgen Marker, fra Dansk Data Arkiv (DDA), vil fortælle hvad DDA er, hvad de arkiverer (og hvorvidt slægtsforskernes materiale kan arkiveres hos dem), hvilke kriterier, der kræves opfyldt, hvorledes man kan låne fra arkivet, m.m.

Tirsdag 23.11.1992 kl. 19:30: N. ZAHLES SEMINARIESKOLES FESTSAL:

Introduktion til computere, modem, BBS, m.v. og naturligvis ikke mindst slægtsforskningsprogrammer og kilder indtastet på computer. Mødet er for begyndere, men alle er naturligvis velkomne. Medlemmer af Slægthistorisk Forening for Storkøbenhavn vil også blive inviteret til mødet.

Vi modtager gerne tilmelding enten skriftligt eller pr. telefon.

For møder i København skal det ske til: Elsebeth Paikin (se adr. på s.2)

Brothers Keeper

af Jens Finderup Nielsen

Der har været stor interesse for den nye version 5.0 af BROTHER'S KEEPER.

Jeg har udsendt kopier til over 100 brugere og mange flere kopier er sikkert udbredt ad anden vej, gennem biblioteker, brugergrupper, BBS'er, venner og bekendte. Flere aftenskoler og lokalhistoriske foreninger har adopteret programmet og brugt det.

Denne udbredelse af programmet er helt i overensstemmelse med 'shareware'-princippet, men det er måske nyttigt at gøre opmærksom på, at der er en forskel mellem at anskaffe en kopi mod betaling af materialer og forsendelse og lidt for ulejligheden, og så at betale en registreringsafgift til John Steed som erkendelse af hans indsats og legalisering af ens fortsatte brug af hans program. Det har givet anledning til en del forvirring, at John Steed efter modtagelse af en registrering har kvitteret med en tidligere udgave af programmet, og jeg har foreslået ham i stedet straks at anerkende modtagelse af registrering ved et brev eller brevkort, og så senere sende trykt manual og disketter med engelsk/dansk tekst, når disse er up-to-date.

Funktionerne i BK version 5.0 er nu faldet rimeligt på plads, selv om der stadigvæk kan være behov for forbedringer, og det næste punkt må være at få udarbejdet en god og fuldstændig dansk manual. Det der nu foreligger er en samling af danske og engelske tekster. Disse usammenhængende tekster kan være vanskelige at fordøje, og fordøjelses-

vanskeligheder kan som bekendt foranledige sure opstød.

Et generelt problem har været, at nye versioner kræver forøget computerstyrke for at dække de udvidede muligheder. Det er særligt grelt ved overgang til version 5.0, hvor de mange programdele skal hentes ind i hukommelsen efter behov. Tidligere versioner kunne til nøds klares på en gammel 8086 uden harddisk, men den går ikke med version 5.0.

Står man over for at købe en ny PC i dag vil en rimelig bestyknings være en 386SX - 20/25 processor; 2 Mb RAM med mulighed for at udvide til 4 Mb eller mere; 40 Mb harddisk; og 3½" 1,44 Mb diskdrev. Det hele i en 'kasse' med plads til tape-backup, CD-drev, modem, 5.1/4" drev, og hvad man nu ellers kan blive fristet af i fremtiden. Med en sort/hvid 14" VGA skærm kan denne 'maskine' fås for en ca. 10.000 kr. med moms. En god 14" farveskærm vil forøge prisen med 2.-3.000 kr. Står budgettet ikke til dette er en rimelig løsning en god brugt 286 maskine (som IBM PS/2-30), som i dag kan købes for 4.-5.000 kr. MS-DOS bør være version 5.0. Den giver mere fri RAM end version 3.3 (glem alt om version 4.1) og omfatter mange hjælpeprogrammer bl.a. til at holde styr på, hvad der er på harddisken.

Med et anlæg som det oven for skitserede skulle arbejdet med BK 5.0 gå let fra hån-

den. Når der har været problemer - og jeg har efterhånden hørt om adskillige - har de været forårsaget af, at RAM'en har været overbelastet af andre programmer, som enten tager for megen plads, eller som ikke kan forliges med BK. I begge tilfælde har en sanering af Autoexec.bat og Config.sys kunnet klare situationen.

Et stort problemområde er printeropsætning, bl.a. fordi der er så mange fabrikater. PAF har indbygget mulighed for konfiguration af ca. 45 printermodeller, og i version 5.0 er BK nået op på 12 printere, heriblandt Canon-Laser. Har man en af disse 12 printere eller en kompatibel, skulle det ikke være nødvendigt at finde talkoderne frem i printerens manual.

Hermed er dog ikke alle printerproblemer løst. Kirsten Jensens mislykkede forsøg på at skrive flere tegn på en linie, end der er plads til, illustrerer et af de mere banale problemer. Mere genstridige er de problemer, der opstår, når printeren er indstillet til f.eks. ikke at skrive på de nederste linier af A4 enkeltark, hvorimod BK forsøger at skrive en kompliceret slægtstavle over adskillige længder af kontinuerligt papir. Det, der her kan være tale om, er at rette en dip-switch indstilling på printeren, men problemer kan også opstå, hvis et andet programs printerkonfiguration automatisk indlæses ved opstart af systemet.

Her kan løsningen igen være en oprydning i Autoexec.bat eller Config.Sys, men desuden er det en god ide at kontrollere papirpositionen, samt slukke og tænde printeren før udskrift. Foranstående er kun et par meget generelle tips. Printeropsætningen er en let sag, navnlig hvis man har en der er 100% kompatibel med en IBM-standard, og

det kan kræve højere sagkundskab i tilfælde som Canon-Laser.

En af de bedre beskrivelser af en række slægtsforskningsprogrammer indledes med en bemærkning om, at hvis nogen vil fortælle dig, at det program, han bruger, er alle tiders bedste program, bør du straks afskrive vedkommende som ekspert. Sandheden er, at *'det bedste program'* ikke eksisterer. Der er mange udmærkede programmer, hvert med sine stærke og svage sider, og BK er blot et af dem. BK's styrke er dets grafiske tavler, og at det - for de fleste - er meget let at gå i gang med.

Man kan komme langt med rene tekstprogrammer, enten alene eller kombineret med databaseprogrammer. Det gælder også for DSI-pakken, som Kirsten Jensen anbefaler. For fuldstændighedens skyld må det dog nok anføres, at denne pakke koster adskillige tusinde kroner i anskaffelse.

Jeg har indtastet data fra en gammel slægtsbog i BK 5.0, og jeg er ikke enig med Kirsten Jensen i, at det er omstændeligt. I BK kan nye personer tilføjes i vilkårlig rækkefølge, og bruger man slægtsbogens referencenumre, er det let at kalde en familie frem for at tilføje nye medlemmer. Bogen, jeg brugte, var *'Vindt Møllers Ejere'* skrevet efter indrykningsmetoden med fortløbende nummerering af alle i efterslægten. Skulle jeg så springe til en ny person for at tilføje en børneflokk, var det blot at taste /VM7913, (Vindt Møllers Ejere nr. 7913), og så var han/hun der med det samme.

Jens Finderup Nielsen
Vallerødgade 10
2960 Rungsted Kyst

42 86 25 90

Beretning fra 1992

af Svend Erik Christiansen

Der har været afholdt 5 bestyrelsesmøder og 8 medlemsmøder. De 6 af medlemsmøderne har været afholdt i Københavnsområdet; med en undtagelse er alle holdt som aftenmøder. I Jylland har vi p.g.a. de større geografiske afstande mellem medlemmerne ikke turdet satse på aftenmøder, men har valgt lørdagsmøder af en hel dags varighed.

Deltagerantallet ved vore aften og dagmøder ligger på 30-40, dog vil jeg fremhæve det seneste Jyllandsmøde, hvor vi i fællesskab med slægtshistorisk forening i Ålborg kunne trække 70 deltagere til, hvoraf mere end halvdelen var DIS-medlemmer.

Medlemsmæssigt går det hurtigt. Vi gik ind i 1991 med 372 medlemmer, mens vi startede 1992 med 468 medlemmer, altså næsten 100 mere og tallet er stadigt voksende. Da kontingent betales pr. kalenderår er tallet naturligvis størst ved årets slutning, idet der hele tiden kommer nye medlemmer til, mens udmeldelser/manglende betaling jo sker pr. 1. januar (1. feb.).

Slægt & Data:

Bladet udkommer med 4 numre årligt. Det er meget vanskeligt og forholdsvis dyrt at øge antallet af numre pr. år, hvorimod en udførelse af de enkelte numre kan gøres billigt. Siden sidste generalforsamling er stofmæng-

den øget; det har vel også noget at gøre med det øgede medlemstal. For at give mere plads i bladet til egentlig tekst, har vi undladt at bringe tilmeldingssedler til de enkelte medlemsmøder, som vi ellers plejer at gøre det.

Med næste nummer af Slægt & Data vil vi prøve noget nyt, nemlig af lave et tillæg - vi kalder det et særnummer, men udsender det som et tillæg. Så koster det kun ca. 67 øre at få det sendt ud. Særnummeret, som har været planlagt gennem længere tid, kommer til at omhandle slægtsprogrammer og deres muligheder.

Fra redaktøren kan jeg sige, at næsten alle indlæg hidtil er blevet bragt i bladene, men det bedste var jo, at der var noget at vælge imellem, så der kan blive større bredde i indholdet. Jeg vil benytte lejligheden her til at efterlyse indlæg, udkast til indlæg eller blot forslag til indlæg.

Medlemsmøderne:

Vi var lidt nervøse for, om den før nævnte udeladelse af tilmeldingssedler i bladet skulle påvirke antallet af mødedeltagere, men det er det ikke noget, som tyder på. Vi sørger selvfølgelig for, at omtale møderne i bladet. Vi synes stadigvæk, det er en fordel for arrangørerne og deltagerne, at man tilmelder

sig, så vi har en fornemmelse af, hvor mange der kommer.

Møderne er af stor vigtighed for vores forening, idet vi her har meget lettere ved at fremlægge og diskutere problemer omkring vores slægtsforskning og vores smertensbarn - computeren. Man lærer nogle ligesindede at kende, ikke blot som et trykt navn.

Vi modtager meget gerne forslag til kommende arrangementer - vi skal nok arrangere og finde eventuelle foredragsholdere.

Arkivalieindtastningen:

I løbet af det sidste år har der været mange henvendelser omkring afskrifter af slægtshistoriske kilder, og mange står på spring til at gå igang. Det er vigtigt, at der snart bliver etableret et udvalg, som har så stor en bredde og indsigt, at det kan råde og vejlede på området, samt være med til at påvirke udviklingen. Der er mange dybereliggende overvejelser omkring brugen af EDB til indtastninger, og udvalget bør bl.a. indeholde arkivfolk.

DIS-Danmark kildeoversigt i forskerregister er i denne forbindelse et vigtigt redskab, idet den kan oplyse om, hvad der allerede er afskrevet eller lagt ind på EDB. Kildeoversigten vil sideløbende blive udvidet med de forskellige kildetyper, men indtil videre har interessen været størst omkring folketællingerne; det har nok noget at gøre med deres ret ukomplicerede opbygning.

Hvem Forsker Hvad:

Som et forsøg fik vi i 1991 lov til at diskutere-udgive årbogen "Hvem Forsker Hvad"

fra dette år. Hertil brugte vi foreningens DIS-infoprogram, der er idcelt til tekstøgning. Om vi også kommer til at udsende 1992 udgaven, er der endnu ikke taget stilling til.

Andre disketteudgivelser:

Vi tilbyder det lige nævnte forskerregister med kildeoversigten, samt DIS-Blad med alle artikler fra vores Slægt & Data i et lille læseprogram. Dette har vi i øvrigt eksporteret til vore kolleger i Norge og Sverige.

Nordisk Symposium:

I 1991 var det Norge, som afholdte Nordisk Symposium, hvor der via foredrag og debatter udveksledes erfaringer og informationer om udviklingen indenfor "slægtsforskning og EDB". Kolleger fra de nordiske DIS-foreninger i Norge, Sverige, Finland og Danmark deltog i symposiet i dagene 25.-27. oktober. I forbindelse med den næsten traditionelle konkurrence var det iøvrigt et af vore medlemmer, som vandt præmie for "bedste slægtsbog produceret ved hjælp af EDB".

Årets nordiske symposium afholdes i Finland i dagene 7.-8. november 1992. Jeg regner med, at vi inden så længe hører nærmere.

Afholdelsen af Nordisk Seminar plejer at gå på skift, og det er faktisk vores tur næste år, hvis rækkefølgen skal overholdes. Vi har diskuteret det lidt i bestyrelsen, men har på nuværende tidspunkt ikke sagt ja endnu. Vi tror ikke, at vi magter at påtage os arrangementen af dette, men hvis der er nogen som vil være med til at arrangere, hører vi gerne derom.

Fremtidsvisioner

fremlagt på generalforsamlingen

I år har DIS-Danmark 5 års jubilæum. Det må derfor være på sin plads at gøre status over, hvad vi har opnået, samt at se på, hvad DIS skal satse på i fremtiden.

Slægt & Data:

Et af de første mål, der blev sat, var at formidle viden og kontakt - dertil tjener vort medlemsblad, SLÆGT & DATA.

DIS har gennem alle årene opfordret medlemmerne til at skrive læserbreve eller artikler til bladet, lidt er der kommet, men flere kunne ønskes. Vi opfordrer derfor endnu en gang til at skrive til bladet:

Om de problemer, I er stødt på;
Spørgsmål om slægtsforskningsprogrammer, databaser eller lignende;
Tips og tricks, som I finder af værdi (evt. til det slægtsforskningsprogram, I bruger);
Om hvordan I bruger jeres programmer - og til hvad;
og ikke mindst: Om hvad I kunne ønske jer af DIS (bladet, møder eller andet).

Men indtil bladet derved får en større bredde, har bestyrelsen besluttet at søge at hente artikler fra personer uden for medlemskredsen om emner, der kan have interesse for medlemmerne eller virke som inspiration.

Særnummer og evt. andre udgivelser:

Bestyrelsen har også overvejet andre udgivelser af interesse for medlemmerne. I første omgang har vi, som Svend Erik nævnte i beretningen, udarbejdet et særnummer af S&D, som kommer med næste nummer. Bestyrelsen overvejer nu udgivelse af endnu et særnummer indeholdende en fortegnelse over samtlige allerede indtastede kilder.

Vi modtager meget gerne ideer til yderligere udgivelser.

Medlemsmøderne:

En anden måde at formidle viden og kontakt skulle sikres ved afholdelse af møder. I begyndelsen handlede møderne mest om slægtsforskningsprogrammer, hvilket var naturligt, efterhånden blev også andet af interesse inddraget f.eks. modem, databaser og lignende.

Bestyrelsen har overvejet at give en større bredde til møderne f.eks. ved også at afholde møder, hvis indhold hovedsageligt handler om slægtsforskning (uden EDB-vinklen), og møder på lokalarkiver og andre steder. Om dette er en god idé, kan vi ikke vide - blandt andet fordi vi ikke ved nok om vore medlemmer og deres evt. tilknytning til andre foreninger.

I næste nummer af bladet [dette nummer] kommer der derfor et evalueringsskema, som vi beder Jer udfylde. Skemaet er udformet, så det kan fortælle os:

Om medlemmerne også er medlem af en anden slægtshistorisk forening (hvis alle er det, skal vi nok fortsætte linien med møder, hvor hovedvægten lægges på EDB-siden);

Om medlemmerne er tilfredse eller utilfredse med den hidtil førte linie (indhold af møder, af blad m.v.)

Om medlemmernes forhold til EDB.
Skal der være flere møder for nybegyndere?

Og om meget andet.

En tanke, der var med fra begyndelsen, var at afholde introduktionskurser til EDB. Dette viste sig imidlertid af være vanskeligt gennemførligt, og da aftenskoler landet over tilbyder sådanne kurser - og til en lavere pris end DIS ville kunne tilbyde, blev denne tanke skrinlagt.

Til efteråret vil DIS dog i København afholde et møde specielt for nybegyndere, da der er kommet mange nye medlemmer i den senere tid. Men mødet giver sig ikke ud for at være et kursus i EDB - det vil meget overfladisk gennemgå de væsentligste begreber og funktioner, man kommer ud for, når man begynder med EDB, samt nævne mulighederne der ligger i f.eks. modem og BBS, og søge at anskueliggøre anvendelsen af et slægtsforskningsprogram. Bestyrelsen finder det imidlertid ikke rimeligt at afholde sådanne møder mere end én gang årligt, da de af vore medlemmer, der er erfarne EDB-brugere - også hvad angår slægtsforskningsprogrammer, nok ville føle sig snydt, hvis vi

udelukkende og til stadighed henvender og til de nye medlemmer.

Forskerregisteret:

Som et middel til at formidle kontakt blev Forskerregisteret planlagt - og har nu allerede et godt stykke tid været etableret. I dette kan vore medlemmer søge kontakt med andre medlemmer, der har samme programmer, hardware eller forskningsområder, for at drøfte evt. fælles problemer eller fund.

Forskerregisteret er senere blevet udvidet til også at indeholde oplysninger om de kilder, som findes afskrevet, trykt eller indtastet på EDB. Herved kan vore medlemmer finde genveje til deres forskning - eller (ikke mindre vigtigt) inspiration til selv at gå i gang med at indtaste kilder.

Kildeindtastninger:

Siden foreningens start har der været drøftet standarder for såvel overførsel af data fra et slægtsforskningsprogram til et andet, som for indtastning af kilder.

Hvad det første angår er der efterhånden blevet accepteret en standard: GEDCOM. Det er et format for overførsel af data mellem slægtsforskningsprogrammer. Det fungerer, og derfor skal DIS ikke bruge kræfter på dette punkt.

Hvad angår indtastning af kilder, har der gennem årene såvel i Danmark som i udlandet været ivrig diskussion herom, især om 'standarder'. Også i DIS er dette ofte blevet drøftet både i bladet og på møder - så meget, at en hel del medlemmer er blevet godt trætte af diskussionen.

Spørgsmålet er, om man nogensinde kan blive enige om den bedste løsning? Mange er blot gået i gang med indtastning af kilder fordi de ikke kunne vente, og fordi de havde brug for en hurtig og let adgang til samtlige personer i et sogn. Mange andre har givet udtryk for en stigende lyst - og utålmodighed - til at gå i gang med indtastning af kilder, men har ikke af mod til at gå i gang. Atter andre har enkeltvis henvendt sig til et medlem af bestyrelsen for at få hjælp til at komme i gang.

Bestyrelsen har derfor nu nedsat en (forhåbentligt hurtigtarbejdende!) Koordinationsgruppe for Kildeindtastning (KOKI), som fremover skal kunne hjælpe medlemmer, der gerne vil gå i gang med indtastning af kilder, og som skal søge at koordinere bestræbelserne, således at ikke flere uafhængigt går i gang med samme kilder. Det er tanken, at KOKI skal bestå af en række lokale vejledere, som kan f.eks. hjælpe med oprettelse af masker til databaseprogrammer, sætte medlemmer, der arbejder i samme område i forbindelse med hinanden, således at de kan samarbejde om indtastning og korrekturlæsning.

Samtidig er der sammensat et Samarbejdsorgan for Kildeindtastninger (SAKI), der skal sikre at den store arbejdsindsats, der ydes ved indtastning af kilder, i DIS, i Lokalhistoriske Arkiver eller blandt andre, f.eks. studerende, at denne store arbejdsindsats ikke går til spilde.

SAKI er derfor sammensat af medlemmer fra Rigsarkivet, Landsarkiverne, Sammenslutningen af Lokalarkiver, Københavns Universitet, Dansk Data Arkiv og naturligvis: DIS.

Denne sammensætning skulle gerne sikre en alsidig - men også praktisk gennemførlig - vejledning til alle, der ønsker at indtaste kilder. Vi søger hermed at skabe kontakt på tværs af institutioner og foreninger, således at vi kan løfte i flok.

Et råd indtil videre til dem, der ikke kan vente med at gå i gang: Anvend et solidt, fleksibelt databaseprogram. Hermed menes først og fremmest databaseprogrammer, som uden store problemer kan udveksle data med andre databaseprogrammer - evt. via komma-separerede ASCII-filer.

Kontakt til andre institutioner og foreninger:

Bestyrelsen vil forsøge at etablere en solid kontakt til og samarbejde med andre institutioner og foreninger med hvem vi har fælles interesser. Blandt andet Sammenslutningen af Lokalhistoriske Arkiver (SLA) samt til de enkelte lokalhistoriske arkiver. Vi mener, at et samarbejde mellem DIS og lokalarkiverne kan være til gensidig gavn - ikke mindst hvad angår projektet med kildeindtastninger. Men vi vil også søge kontakt og samarbejde med landsarkiverne, slægtshistoriske foreninger, historici studerende, m.v.

Lokale DIS-foreninger:

DIS-Danmark har nu vokset sig så stor, at bestyrelsen har drøftet muligheden for oprettelse af lokale DIS-foreninger. Dette skulle give mulighed for større kontakt medlemmerne imellem, større mulighed for deltagelse i møder, og større mulighed for samarbejde med lokalarkiverne. Det er naturligvis ikke gennemførligt uden interesse fra medlemmerne. DIS' bestyrelse vil selvsagt være

behjælpelig med kontakt mellem medlemmer, der bor i samme område, samt med praktiske foranstaltninger i begyndelsesperioden. Men lokale DIS-foreninger kan kun dannes af medlemmer i et område, der har lyst til at gå i gang med arbejdet. Vi vil meget gerne høre jeres mening herom, og meget gerne høre fra medlemmer, der vil forsøge at skabe grundlag herfor i lokalområdet.

BBS

I slutningen af 1989 etableredes et særligt slægtsforskerområde på et BBS. Aktiviteten har været meget vekslende. Bestyrelsen finder, at BBS er en af de vigtige fremtidsmuligheder (i udlandet er BBS en hyppigt anvendt kontaktform mellem slægtsforskere - såvel til udveksling af oplysninger om fælles aner, som til hjælp til opslag i fjernliggende arkiver. DIS-Norges BBS har folketællinger m.v. liggende på deres BBS, således at man kan sidde hjemme og on-line søge efter sine aner).

Bestyrelsen har planer om at etablere DIS eget BBS. Da det imidlertid ikke er omkostningsfrit, er det ikke noget der kan ske her og nu, men bestyrelsen vil meget gerne høre jeres kommentarer til tanken om eget BBS. Ud fra kendskab til aktiviteterne på udenlandske slægtsforsknings-BBS'er vurderer bestyrelsen, at et BBS må høre hjemme blandt fremtidsvisionerne - spørgsmålet er, hvilken prioritet det skal gives.

Det der taler for et BBS er:

1) Oprettelse af dansk genealogi-konference, således at vore medlemmer får større mulighed for kontakt uafhængigt af geografisk pla-

cing. Her kan også ligge Forskerregisteret, DIS-INFO m.v.

2) Lettere kontakt med Norge og Sverige, som jo begge har deres eget BBS.

3) Internationale konferencer, og dermed mulighed for at udveksle erfaringer/spørgsmål med.

4) Internationale fil-områder. Nye programmer. Rettelser til programmer ligeledes. Utilities til programmer.

5) Global database (TMS): Man sender en forespørgsel ud over nettet. Forespørgselen kopieres automatisk ud over hele kloden og checker undervejs, om der i det pågældende system findes information om det søgte.

Hvis der gør sendes denne information med forespørgselen videre.

Til slut når forespørgselen retur til Danmark, hvor alle opsamlede informationer kan læses! Samtidig kommer de medsendte informationer rundt til andre brugere andre steder.

Dette er nogle af de ideer, bestyrelsen har drøftet eller er gået i gang med. Men vi har også haft 'brain-storm' og vilde fremtidsvisioner dukkede op her.

Jeg kan i flæng nævne: indkøb af en god scanner, så medlemmer kan få scannet billeder og dokumenter for en billig penge; lokale (EDB-Slægtsforskningscenter) til bl.a. scanneren, sekretær til betjening af den og mange andre opgaver; indkøb af microfichekort til at udlåne/udleje til dem, der ønsker at indtaste kilder; m.m.m.

--- MEN alt dette må vi lade ligge indtil vi har flere midler.

Vi håber, at denne redegørelse vil åbne en debat her i dag - men også på længere sigt i bladet eller ved møderne.

Besøg på Søllerød Byhistoriske Arkiv

Den 21. marts mødtes vi på det smukt beliggende Søllerød Byhistoriske Arkiv, hvor cand. mag. Jens Henrik Tiemroth tog imod os. Desværre var interessen så stor, at vi var for mange til at blive vist rundt i en gruppe. Vi blev derfor delt op i to grupper, hvor den ene gruppe så på en udstilling, som Historisk Topografisk Selskab for Søllerød Kommune havde arrangeret i anledning af sit 50-års jubilæum.

Tiemroth fortalte om arkivets og bygningernes historie. Arkivet blev oprettet i 1942 i forbindelse med stiftelsen af Historisk Topografisk Selskab for Søllerød Kommune. Alt det historiske materiale, der kom ind blev samlet og opbevaret i Søllerød Hovedbiblioteks historiske samling.

I 1960 blev dette materiale for første gang ordnet og registreret, og en bibliografi over eksisterende litteratur om Søllerød i fortid og nutid blev udarbejdet i 1968 indeholdende 2.314 titler. En revideret udgave udkom i 1984 med 6.700 titler. Arkivet er vokset støt og roligt, og har nu fundet plads i Gl. Holtegaards nyrestaurerede hovedbygning.

Hvad vi fik at vide om arkivet og dets samlinger og virksomhed gælder til dels for alle lokalarkiver, selv om der kan være stor forskel på mængden af materiale. Nogle lokalarkiver arbejder næsten udelukkende på privat basis, og har derfor ikke ressourcer til alt det, som de kommunalt financerede arkiver kan tilbyde. Men det kan næsten altid

betale sig at opsøge lokalarkivet for det sogn, man arbejder med. Her kan man som regel i fred og ro studere folketællinger o.a., som der er ventetid på landsarkiverne.

Søllerød Byhistoriske Arkivs virksomhed har tre hovedformål: Indsamling, opbevaring og formidling. Disse er i princippet gældende for alle lokalarkiver, men økonomien kan sætte grænser.

Indsamlingen kan ske ved køb, fotokopiering, mikrofilm, affotografering eller gaver af originalt materiale fra privatpersoner, foreninger og institutioner. Endvidere udfører arkivet et opsøgende arbejde, hvortil dels hører - udover den almindelige ajourføring i bibliografier, bogkataloger, lokalaviser og auktionskataloger - optagelse af interviews med Søllerødborgere, fotografering af nedrivningstruede eller bevaringsværdige ejendomme, indsamling af erindringer og fotografier, samt opsøgning af arkivalier hos private og institutioner.

Aflevering af materiale til det lokalhistoriske arkiv betyder, at materialet er garanteret en sikker opbevaring for eftertiden og en forsvarlig behandling.

Nemt at finde frem

Materialet opbevares i forskellige samlinger (se listen nedenfor). Til alle disse samlinger er der knyttet forskellige former for kataloger, index, fortegnelser og registraturer,

således at det er nemt og hurtigt at finde, hvad man søger (hvis det findes). Det kan f.eks. nævnes, at der er et index over det lokale avisstof langt tilbage i tiden. Ud over disse samlinger har arkivet naturligvis fotokopi eller mikrofilm af arkivalier fra de statslige arkiver (Rigs-, Lands- og Matrikelarkiv), der vedrører Søllerød.

Som nævnt er formidling en af hovedopgaverne for arkivet, som derfor også fungerer som et studiecenter. Alle kan benytte læsesalen til studier i Søllerøds fortid og nutid. Endvidere står arkivets personale til rådighed ved såvel personlige som telefoniske og skriftlige henvendelser og vejleder i brug af materialet. Ligeledes hjælper personalet med råd og vejledning i historieskrivning, udgivelse af jubilæumsskrifter og løsning af andre spørgsmål, f.eks. slægtshistoriske.

Personalet udfører også selv historiske undersøgelser med udgangspunkt i arkivets samlinger. Derudover arrangeres der med mellemrum udstillinger med historisk sigte, studiekredse (bl.a. med emnet 'At skrive erindringer') samt publicering af arkivets materiale (bl.a. folketællingerne for Søllerød sogn i 1787, 1801 og 1834, - 1840 og 1845 er under udarbejdelse).

Samlingerne i Søllerød

Bogsamlingen: 2.500 bind af lokalhistorisk litteratur og 1000 bind i håndbogssamlingen. Herudover findes samlinger af litteratur inden for emner som jernbanehistorie, landsteder, Mølleåen og dens industrier, topografi, skolevæsen m.m.m. Også '*Søllerødbogen*' - den kommunale årbog, som er udkommet siden 1942 - skal nævnes.

Småttrykssamlingen rummer en del ældre litteratur i fotokopi, udklip fra ikke-lokale aviser, pjecer og pamfletter m.v.

Håndbogssamlingen indeholder almindelige arkivhjælpemidler, som f.eks.. arkivregistraturer og bibliografier, lokal- og slægtshistoriske vejledninger, Trap, m.m.m. men også lærebøger i gotisk skrift.

Tidsskriftssamlingen indeholder både ophørte og løbende tidsskrifter, der udgives af foreninger og institutioner i Søllerød.

Avisamlingen omfatter komplette udgaver af Søllerød Tidende og Søllerød Nyt (fra deres start i henholdsvis 1915 og 1970), Søllerødbladet, Holte Juleblad, Oplandsavisen og Omegnsbladet. Der findes også enkelte årgange af andre aviser samt flere enestående private udklipssamlinger samt udklipssamlinger fra f.eks. Kjøbenhavns Amts Avis 1872-1947 (med tilhørende registratur).

Kopier fra statslige arkiver:

Folketællinger (1769 - 1906)

Kirkebøger (1756 - ca. 1900)

Sogne-/matrikelprotokol med angivelse af ejere og brugere af samtlige sognets matrikler med hartkomsangivelse 1811/1838.

Realregistre og alfabetisk ejerfortegnelse til Skøde- og Panteprotopollerne (ca. 1850-1919).

Politiets registre over udvandrede (1868-1940).

Fotosamlingen omfatter 30.000 fotos og postkort fra Søllerød fra ca. 1860, hertil kommer ca. 50 ældre fotoalbums fra lokale familier. Fotografierne er registreret efter et princip, som tilgodeser alle informationer,

fotografiet nummer: Huse, industrier, kroer, kirker, skoler, trafik, personalia, fotografer.

Malerisamlingen rummer mere end 500 malerier, tegninger og stik, som kunstnerisk beskriver Søllerøds landskabelige og bebyggelsesmæssige udvikling fra midten af 1700-tallet til vore dage. Endvidere har arkivet affotograferinger af de fleste kendte malede motiver fra egnen.

Film- og båndsamlingen:

Båndsamlingen består af mere end 300 bånd hovedsageligt med interviews og samtaler med ældre Søllerødborgere, men også optagelser i anledning af jubilæer, arrangementer i kommunen samt forskellige optagelser fra radioen.

Filmsamlingen rummer en mindre samling film (video, 16mm).

Utrykte samlinger

I magasinet på 1. sal opbevares arkivets utrykte samlinger, som er opdelt i følgende hovedafdelinger:

Personarkiver
Erhvervsarkiver
Foreningsarkiver
Kommunalarkiver.

Her - og kun her - findes bl.a. de originale fattigprotokoller.

Her findes også arkivets kortsamling, arkitekttegninger, plakater og fotostater. Endvidere findes der en lang række personarkiver (private papirer, skudsmålsbøger, anbefalinger, breve, regnskaber, dagbøger, erindringer, ejendomsarkiver, kontrakter m.m.), erhvervsarkiver, foreningsarkiver og kommunalarkiver.

Besøg lokalarkiverne

Der er ikke her plads til at nævne samtlige navne og slægter, foreninger m.v., så har I interesser i Søllerød-egnen, så besøg eller kontakt arkivet, der er ofte meget at hente. Har I interesser i andre egne, så kontakt disses lokalarkiver. Det er som nævnt ofte en god, let, billig og ikke mindst hyggelig erstatning for besøg på Lands- eller Rigsarkiv, hvor der er trængsel.

Ydermere kan enkelte af arkivarerne egnen og dens befolkning udenad, så blot man nævner et navn, så kan man nogle gang være heldig at få hele slægtens historie serveret på et sølvfad sammen med udpegning af de relevante kilder (ofte opslået på rette side) !

KØBES

Bue Kaac: Kvindekår og kvindeskæbner ...

udgivet i Esbjerg 1981. I bogen beskrives flere familier specielt kvinderne historisk og lokalhistorisk i reformationstidens Ribe (1500-1600 tallet). Da bogen ikke mere kan købes i boghandelen og foreløbig ikke skaffes antikvarisk, håber jeg at kunne købe den ad denne vej.

Henv. B. Merklin, tlf. 44 98 80 98 eller 31 83 16 00

Opbevaring af fotografier

Efter generalforsamlingen den 9. maj fortalte Charlotte S.H. Jensen, mag.art i folkloristik og amtskonsulent for Lokalariverne i Vestsjællands amt, om hvorledes man skal opbevare sine gamle fotografier, breve og dokumenter - eller rettere om hvorledes man absolut ikke skal gøre. Følgende er skrevet på grundlag af dette foredrag samt en artikel, som hun har skrevet i *Vulkanen*. Et blad som lokalarkiverne i Vestsjællands amt udgiver.

Charlotte fortalte levende og underholdende, og det var inspirerende at lytte til hende. Men der fornemmedes også adskillige gys rundt omkring i lokalet ... vi var vist flere, som fandt ud af, at vi har gjort alt det forkerte!

Opbevaring af fotografier

Lim og plastic er fotografiens værste fjende. Lim er syreholdig, og kan både direkte skade fotografierne, men også indirekte idet der er mikroorganismer, der har lim som yndlingsret.

Plasticlommer, ringbind og lignende (af PVC og polyethylen) indeholder kemiske stoffer, der gør plastic bøjelig, og som udsender dampe, der direkte skader fotografierne. Samtidig er plastic så tæt, at der dannes et fugtigt mikroklima, hvor mikroorganismer trives fortræffeligt, og som Charlotte udtrykte: 'Disse mikroorganismer spiser farmer!'. Ydermere danner plastic - som vi alle har erfaret - statisk elektricitet, som tiltræk-

ker støv. Og støv er også en af fotografiernes værste fjender. Endelig beskytter plastic (som jo er gennemsigtig) ikke mod UVA-strålerne, som er endnu en fjende af fotografier. Og skal man bruge lim, da er Methylocelluloselim det, man anser for mindst skadeligt.

Ud med pergamyn-kuverterne

Der er mange arkiver, som stadig bruger de såkaldte pergamyn-kuverter til at opbevare negativer i. Disse kuverter er faktisk direkte SKADELIGE for deres indhold. Og derfor bør de udskiftes.

Poserne er delvis gennemsigtige, hvilket jo har den fordel, at man kan se, hvad der er inden i. Men denne gennemsigtighed er opnået ved at tilsætte syre til papiret som poserne er lavet af. Hvis billederne ligger i dette meget sure miljø, vil det skade dem betydeligt. Pergamynkuverterne er desuden limet sammen. Hvis billedsiden ligger op imod denne lim kan det få katastrofale følger. Billedet kan simpelthen forsvinde, der hvor kontakten med limkanten har været. Kun en kemisk behandling kan (måske) bringe det tilbage. Og den slags koster jo.....

Rust fra metalclips, lim i møbler m.v. skal man også være sig for.

Og konklusionen er, at man ikke må opbevare fotografier i:

- plasticlommer, plasticcharteques, ringbind af plast o.l.

- almindelige kuverter fra boghandleren (både lim og papir indeholder syre)
- ikke må hæfte beskrivelse af personerne på billedet fast med metalclips, på grund af risikoen for rust
- ikke må skrive med kuglepen eller tuscher på bagsiden (dels p.g.a. syreindhold i 'blæk- ket', dels p.g.a. mærkerne, som fremkommer ved skrivningen)
- ikke må sætte klistermærker (etiketter) på bagsiden og skrive derpå, hvem der er på billedet (p.g.a. syre igen!)
- ikke må opbevare fotografier i malede møbler, møbler lavet af spånplade.

Fotografier skal opbevares i:

- kuverter og/eller æsker lavet af syrefrit papir
- helst stålskabe, hvis man ikke har det, så i gamle møbler, som jo sjældent er lavet af spånplade, og hvor malingen ikke længere udsender skadelige dampe.
- røgfri lokaler
- lokaler, hvor der ikke er svingende temperatur (absolut ikke loft eller kælder)
- lokaler, hvor der ikke er for varmt (bedste temperatur er mellem 15°-20° C.)
- lokaler, hvor der ikke er for fugtigt (bedst med en relativ fugtighed mellem 20% og 40%.)
- den del af det bedst egnede lokale, hvor der er mindst temperatursvingning.

Charlotte anbefalede, at hvis man ikke havde mulighed for at indrette alt efter forskriften, da er det vigtigste at sørge for fotografiernes 'nærmiljø': Anskaf syrefri kuverter/æsker, til at lægge fotografierne i, og så kan man arbejde videre derfra.

Hvis de billeder man har/får allerede sidder i album, skal man ikke begynde at rive dem

ud af albumerne. I stedet skal man holde øje med tegn på forringelse (mis- eller affarvninger, pletter og lignende) og i så fald kan man tage forholdsregler.

Fotografier har ikke godt af lys, derfor skal de helst opbevares i kuverter, æsker og inde i et skab. Men hvis man ikke kan dy sig for at hænge nogle op på væggen, så skal man købe enten rammer med specialglas, der filtrerer UVA-strålerne fra, eller finde et firma, der sælge UVA-filtrerende plastfilm, som kan klæbes uden på glasset. Af samme grund er det heller ikke godt for fotografier at blive fotokopierede (dels pga UVB-stråler, dels pga kulstøv fra fotokopieringsprocessen), men en enkelt gang kan man godt tillade sig at gøre det - men da vil det undtagelsesvis være bedst at lægge det gamle fotografi i en plasticlomme-/charteque, som beskytter en lille smule. Og skal man bruge plasticlommer-/chartequer skal man sørge for at få dem, der er lavet af acetat.

Men vigtigst af alt - få lavet kopier ('sikkerhedskopier') af jeres gamle fotografier - lige som I laver sikkerhedskopier af jeres data!

Bevaring af gamle breve, dokumenter

Gamle breve og dokumenter skal man passe ligeså godt på som sine fotografier, og man kan som en tommelfingerregel forholde sig som over for fotografier, dog har papir brug for højere luftfugtighed (60%-70%).

Har man et gammel dokument, der er forsøgt repareret med tape, så fjern tapen og det ligeledes det resterende klister på papiret forsigtigt med f.eks. en skalpel (kan fås i hobbyforretninger, apoteker o.l.). Når dokumentet er så rent som muligt, så læg det i et

'læg' af syrefrit papir (man kan anvende det samme som til fotografier), men man kan også få syrefrit papir andre steder (f.eks. Tegnecentret i St. Kongensgade, I.C. Christensen, Nikolaj Plads).

Men papir er mange ting. De papirtyper der indeholder træslib har faktisk en tidsindstillet bombe anbragt inden i sig. Træslib virker som en katalysator for syredannelse, og når papiret begynder at gulne er det et faresignal. Den gullige misfarvning betyder at der er gået en kemisk reaktion igang i papiret, og en syre der er i blækket kan også give gullige "skjolder".

En helt anden type skader opstår "mekanisk" f.eks. hvis man opbevarer store kort eller lignende i sammenrullet tilstand. Når papiret så skal rulles ud, "stritter det imod" og der kan opstå skader.

Kuverter, æsker og andet arkivmateriale af syrefrit papir m.m. forhandles kun en gros af Museumstjenesten, men hvis nogen er interesseret kan de kontakte Elsebeth Paikin, som så, hvis der er tilstrækkelig interesse, vil sørge for indkøb. Priseme er ca.:

Positivkuverter (alt efter str.) 1-3 kr. pr. stk.
Negativkuverter (alt efter str.) 1-3 kr. pr. stk.
Kuvertæsker (alt efter str.) 12-15 kr. stk.
alle priser excl. forsendelse.

Læsekredsen

Lånetiden i Læsekredsen er nu 10 dage, idet vi er blevet så mange, at det ellers ville tage alt for lang tid, før den sidste i rækken får det. Som det vil ses af nedenstående, er bladet ½ år undervejs. Alle deltagere bedes derfor hurtigst muligt og senest 10. dagen videresende bladet til næste deltager.

COMPUTERGENEALOGIE 7 (1991) HEFT 22 blev udsendt i slutningen af januar og med 15 deltagere forventes det at have været hele kredsen rundt i midten af juli.

GENEALOGICAL COMPUTING

Vi har nu fået de første to numre af GENEALOGICAL COMPUTING.

Vol. 11, No. 2 (okt-nov-dec-1991) blev udsendt i begyndelsen af april og med 14 deltagere i læsekredsen skulle det kunne nå kredsen rundt inden udgangen af august.

Vol. 11, No. 3 (jan-feb-marts-1992) er blevet udsendt i slutningen af maj og skulle nå kredsen rundt inden udgangen af oktober.

ADRESSEÆNDRING

Husk at melde adresseændring direkte til Elsebeth Paikin, Kildevænget 37, 2100 Kbh Ø.

NYE MEDLEMMER TIL LÆSEKREDSEN?

Er der nogle, der ønsker at deltage i læsekredsen, kan besked gives til Elsebeth Paikin med oplysning om hvilke blade man ønsker tilsendt (det tyske, det engelske, det amerikanske).

Om Backup - sikkerhedskopier

Uanset hvilket program man bruger, er det vigtigt - meget vigtigt - at sikre sig mod tab af data, hvis f.eks. hard-disken går i stykker eller ved virusangreb.

Ved brug af slægtsforskningsprogrammer er det endnu vigtigere at tage backup, fordi de indtastede data kan blive ødelagt, hvis man kommer til at gå ud af programmet på ukorrekt måde (f.eks. strømsvigt). Nogle slægtsforskningsprogrammer har indbygget backup men kan ikke rumme de store datamængder. Man må derfor, når man har indtastet en hel del overveje, på hvilken måde man vil sikre sig.

Hvordan kan man tage backup?

Enklest er det at kopiere de enkelte filer ud direkte på diskette, hvorfra de kan hentes ved behov. Der kan imidlertid opstå problemer ved store filer. F.eks. i forbindelse med slægtsforskningsprogrammer, idet man ikke skal have ret mange personer indtastet, før der ikke er plads nok på en diskette.

DOS-backup har man fået sammen computeren. Denne kan bruges, men den er meget følsom over for små fejl (f.eks. diskfejl), den er langsom og den er svær at bruge. Endvidere kan DOS-backup ikke (let) genkalde enkeltfiler.

Pakkeprogrammet ARJ's backup er en anden mulighed, men tager lang tid og er også følsom over for diskfejl og lignende.

Egentlige backup-programmer (f.eks. NORTON, FASTBACK) er absolut de sikreste, hurtigste og letteste at bruge, men de koster noget. Bruger man disse, kan man frit lave backup af, udvælge og genkalde enkeltfiler.

Scandinavian Software kan tilbyde DIS backup-programmet Norton Backup ver. 1.2 til en reduceret pris 1150,- kr, hvis et rimeligt antal medlemmer ønsker at købe programmet. Normal pris er 1525,- kr. dersom mange DIS-medlemmer ønsker at købe programmet er der mulighed for, at prisen kan reduceres yderligere.

Er du interesseret ? Ring eller skriv til:

Elsebeth Paikin
Kildevænget 37
2100 København Ø 39 27 24 33

som derpå, når antallet af interesserede er gjort op, vil gå videre med det.

Svar på spørgsmål og sidste nyt

Om Brothers Keeper

Af de spørgsmål, der bliver stillet om BK, er mange nøjagtigt de samme. Jeg finder det derfor rimeligt her at gengive nogle af svarene, da vi efterhånden er 100-200, der bruger programmet, vil det være mere rationelt end den direkte kontakt med hver enkelt bruger, der har spørgsmål.

Et hyppigt spørgsmål har været, hvorledes man kalder vinduet frem til kildehenvisninger. Uanset i hvilket felt, man står, eller om man befinder sig i 'NYT NAVN'- eller 'ÆNDRING'-skærmen, kan man trykke F6, hvorved et vindue kaldes frem, hvor man kan indtaste 3 liniers oplysning om kilden (evt. kilderne), sidetal (hvis det er aktuelt) samt 0-3 som 'karakter' i et kvalitetsfelt.

I noterne kan man så nævne, at oplysningerne også findes i en slægtsbog.

Der er kun én undtagelse: Står man i navnefeltet og trykker F6, kommer der ikke et vindue frem til kildehenvisninger. I stedet forsvinder det navn, man har indtastet, midlertidigt og 'navn' blinker. Dette betyder, at man er i 'skyggefeltet' for 'navn' hvor man kan indtaste et kaldenavn, f.eks. Elonora Vilhemine der altid kun har været kendt som 'tante Nora'.

Et andet spørgsmål gælder den nye mulighed for at ændre i stedbetegnelserne (hvis man har skrevet forkert eller ikke været konsekvent i f.eks. stavemåde). Det viste sig, at der var en fejl i de første udsendelser af 5.0,

men det er nu rettet. Hvis jeres BK 5.0 ikke fungerer på dette punkt, kan i rette henvendelse til mig eller Jens Finderup Nielsen, for at få den rettede fil.

På samme måde har John Steed lavet ny muligheder eller rettet nogle småfejl siden han begyndte at sende ver. 5.0 ud. Det kan derfor anbefales at undersøge datoen på dine filer med en DIR for at se, om dine filer behøver opdatering. Er datoen på dine filer fra før datoen på de nedennævnte, kan du sørge for at få fat i de nye filer:

BKGED5.EXE	23.02.92
TREE5.EXE	21.03.92
BKREP5.EXE	20.02.92
BK5MAIN.EXE	01.03.92
BKBOX5.EXE	02.04.92
GROUP5.EXE	03.04.91
BKUTIL5.EXE	03.04.92

Sidst kan nævnes at blandt de nye funktioner, som John Steed har tilføjet efter at han begyndte at sende ver. 5.0 ud er:

BKBOX5.EXE (kassetræ med op til 12 generationer og 500 kasser bred).
BKCHART5.EXE (forskellige valgmuligheder for grafer)
BK5PCX.EXE (en ny version af BK5MAIN.EXE med mulighed for at vise indscannede billeder/grafik i PCX-format. Kræver VGA skærm.

BKTIME.EXE (nyt program, der viser levetidsgraf (timeline) for anerme).

Mange har også spurgt om råd med hensyn til noter og notefiler. Som tidligere nævnt kan den nye version nu have 120 liniers noter i modsætning til de tidligere kun 25 linier. De fleste finder, at de 120 linier er for lidt. I realiteten kan man dog også have 120 linier x 7! Dette kan lade sig gøre på følgende måde:

Man skal ikke anvende de 7 liniers noter, man kan kalde frem ved at trykke på F5 i forbindelse med 'NYT NAVN'- eller 'ÆNDRING'-skærm billederne. Dvs man skal ikke anvende dem til noter, i stedet skal man anvende hver af disse 7 linier til henvisning til notefiler, ex. `$$c:\bkdf\fn596`. `$$` er den besked, BK skal have for at finde eksterne filer. `c:\bkdf\` er besked til BK om, at filen ligger på c-drevet i BKD-kataloget. `fn596` er filens navn, som er bygget op på følgende måde: `f` står for fil, `f1` betyder således fil nr. 1, `n` står for note og tallet 596 svarer til BK's ID-nummer (det der står i øverste højre hjørne på skærmen med # foran). `fn596` betyder altså fil nr. 1 af note til nr. 596. Fortsætter man med flere filer (mulighed for ialt 7 sv.t. de 7 liniers noter) kan man kalde fileme `f2n596` og videre op til `f7n596`. Derved får man de nævnte 7 x 120 linier, eller sv.t. ca. 14 A4-sider.

Men herudover er der som bekendt mulighed for at taste et ubegrænset antal sider noter, hvis man skriver det i en tekst-editor eller tekstbehandlingsprogram. Man skal dog endelig huske at give BK besked om, at en sådan fil eksisterer. Hvis man husker det, og har givet klar besked om hvor filen ligger, og hvad den hedder, så vil BK, når som helst

man ønsker udskrifter med noter (alle eller begrænsede), udskrive noter også fra filer skrevet i tekstbehandlingsprogram.

Fordelen ved de 7 x 120 liniers noter er, at man kan læse dem i BK, mens man arbejder med de enkelte personer - og det tror jeg de fleste foretrækker.

Har man brug for mere end de 7 x 120 linier (eller ca. 14 A4-sider) kan man, når den sidste fil (altså iflg. ovennævnte eksempel `f7n596` er 'fuld', gemme og afslutte BK, for derpå at gå over i tekstbehandlingsprogrammet indlæse filen (`f7n596`) og skrive videre alle de sider man lyster.

Når denne fil næste gang hentes ind i BK vil der nederst på skærmen blive givet besked om, at filen er for stor til at indlæses i BK og at man skal gå til tekstbehandlingsprogrammet. Men som sagt BK kan godt skrive de 'for store' filer ud, blot ikke vise dem på skærmen.

Jeg håber, at disse oplysninger kan være til hjælp.

Tilbud til bk- og paradox-brugere

En lille ekstra oplysning for PARADOX og BK-brugere: Der er lavet et specielt konverteringsprogram (BK2PDOX), således at ens BK50-data automatisk konverteres til en PARADOX-fil. Dette er en lettelse ved sortering og søgning, evt. udskrift af enkelte sogne eller navne. BK2PDOX kan hentes på forskellige BBS'er (FROG, MUG, RODNET Århus) eller fås ved henvendelse til mig.

Elsebeth Paikin
Kildevænget 37
2100 København Ø.

Sogne-diskette

Som foreslået af nogle medlemmer på et møde i København har vi lavet en separat Sogne-diskette, hvor samtlige sogne, kommuner, herreder og amter kan "slås op" i et lille program eller printes ud eller læses ind i et databaseprogram.

Sognefortegnelsen er udarbejdet ud fra Indenrigsministeriets CPR-koderegister 1990, men suppleret med tidligere nedlagte sogne og senere oprettede sogne.

Herredsnavne og amtsnavne findes anført i overensstemmelse med TRAP Danmarks 5. udgave.

Nyt til Commodore brugere

af Bent Pilgaard

Jeg har haft en hel del problemer med at få min COMMODORE PC-10 til at arbejde sammen med BK - især BK ver. 5.0.

Problemet var den keyboard-driver, som COMMODORE leverede med maskinerne. Da andre sandsynligvis også har haft samme problemer, kan jeg fortælle, at nu er mine problemer løste.

Jeg henvendte mig til COMMODORE i Århus gentagne gange, og nu er det endelig lykkedes at få løst problemet, idet man nu man få en ny keyboard-driver (KEYBDDK).

Paradox tilbud

Vi kan oplyse vores medlemmer om, at databaseprogrammet PARADOX nu fås i en billig version til ca. 1000 kr. Borland Scandinavia Tlf. 42 27 64 55 oplyser gerne nærmeste forhandler.

Nyt mødelokale i København:

Til efterårets møder har vi fået nyt mødelokale. Vi har været meget glade for at låne lokalerne på Priorvej, men dér kunne vi kun afholde møderne om mandagen, og det kunne være et problem med lørdagsmøder. Vort nye mødelokale er

N. Zahles Seminariskoles festsal
Nørre Voldgade 5
København K

Det er beliggende skråt over for Nørreport Station, så det er nemt at komme dertil med S-tog. Der går også mange busser dertil, ligesom der er rigeligt med parkeringspladser både på Nørre Voldgade lige ved skolen og på Linnégade bag ved skolen.

Møde i Viborg

Projektleder Alf Sandlien fra Norge kommer på et møde som Slægtshistorisk forening for Viborg og omegn arrangerer den 16. juni kl. 19. Han orienterer om indtastningsprogrammer som nogle nordmænd har brugt til at indtaste kilder fra området omkring Lille Hammer. Alle er velkomne til mødet.

Referat fra Ålborg-mødet

Sammen med Slægtshistorisk forening for Aalborgegnen afholdte DIS-Danmark møde lørdag den 28. marts 1992. Omkring 70 deltagere havde fundet frem til mødet på byens lokalhistoriske arkiv, der også rummer Udvandrerarkivet.

Arkivleder Birgit Larsen lagde ud med at fortælle lidt om Udvandrerarkivets lidt omflakkende tilværelse, inden det fik sin nuværende placering, og berettede om nogle af arkivets centrale kilder. For os der har slægtninge som emigrerede til f.eks. USA (det har nok de fleste), er dette arkivs oplysninger af stor betydning. Via udvandrersprotokoller, aviser, breve, beretninger o.l. er der mulighed for at finde noget om dem. På grund af det store deltagerantal blev den planlagte arkivrundvisning flyttet til sidst på dagen.

Asger Bruun fra Hjørring fortalte herefter om sit arbejde med kirkebøgerne fra Vester Hassing sogn ved Ålborg. Han berettede om sin EDB-registrering af disse, og hvilke kvaler han havde haft med dette; som pioner på området løb han ind i mange problemer med håndteringen af kilden og måtte kæmpe med computerens muligheder og begrænsninger. Asger Bruun afsluttede sit indlæg med at overrække Birgit Larsen og arkivet en papirkopi af sit arbejde fra Vester Hassing.

En kilde som ikke bliver brugt efter fortjeneste p.g.a. de begrænsede indgangsmuligheder er tingbøgerne. Hans Gjedsted fra Støvring har imidlertid be-

skæftiget sig meget indgående med tingbøger, og han fortsatte mødet med at berette om deres meget brogede indhold. På baggrund af en nærlæsning af sammenlagt ca. 80 års tingbøger fra bl.a. Amager og Himmerland har han lavet et navne og emne-register til disse, og dermed åbnes der for adgangen til dem. I øvrigt havde han kunnet konstatere, at det ikke de var de samme typer af sager, der dominerede møderne på tinge de to steder. Han benyttede lejligheden til at gøre opmærksom på 1600-tallets skattemandtalslister, der nogle gange har karakter af folketællinger.

Sidst på dagens program var en demonstration af de slægtshistoriske muligheder ved at bruge et slægtsprogram som f.eks. Brothers Keeper. Knud Spangso fra Randers demonstrerede programmet ud fra Matador-slægterne (Varnæs, Skjern o.s.v.). Disse velkendte familier gjorde det let at følge med i vandringerne rundt i slægterne. Den nyeste version (5.0) var kort forinden kommet på markedet, og vi fik en snak om dennes nye faciliteter. Flere deltagere havde opdaget muligheder, som ikke var omtalt i brugervejledningerne, bl.a. med hensyn personers tilnavne.

Flere andre emner kom frem i løbet af dagen - også til allersidst i "ordet er frit". Mormonernes IGI-mikrokort, registre til arkivalier, problemer omkring korrekturlæsning, mulighederne med fremtidens CD-ere til computere o.s.v.

DIS-Forskerregister

DIS-Forskerregister dækker fire områder:

- 1) Navne, adresser mv. på andre DIS-medlemmer
- 2) Medlemmerne edb-udstyr
- 3) Efterlysninger: Slægtsnavne og stednavne
- 4) Oversigt over afskrifter og edb-registrerede folketællinger

Ideen med forskerregistret er at give medlemmerne en mulighed for at udveksle hjælp med programmer eller maskiner. For alle vil det også være rart at kunne undersøge, om der skulle være nogle folketællinger tilgængelige på edb eller i bogform til nærmere studier hjemme.

For at være med i Forskerregistret findes en blanket i Slægt & Data nr. 4 fra 1991, men den kan også rekvireres hos: Hanne Rud, Egebjergtoften 122, 2750 Ballerup, Tlf. 44 66 17 04.

DIS-FORSK,

DIS-Blad (med artikler fra Slægt & Data - alle 5 årgange) og

Hvem Forsker Hvad 1991 (på diskette), kan købes ved henvendelse til Kai Hoffmann, Gyldendalsvej 10, 2800 Lyngby, tlf. priv. kl. 10-20: 45 87 53 16, tlf. arb. kl. 15-23: 30 43 86 78.

Priser:

DIS-Blad, DIS-FORSK, HFH-disketten 40 kr. pr. stk.

Landsarkiverne sælger kirkebøger

På Landsarkivet for Sjælland, Jagtvej 10, 2200 København N, Tlf. 31 39 35 20 kan man købe mange af området's kirkebøger på mikrofiche. En oversigt over hvilke sogne og hvilke årstal der kan købes kan fås på 4 mikrofiche-kort for kun 40 kr.

Kontakt Bodil Barsøe.

Landsarkivet for Nørrejylland, Lille Sct. Hansgade 5, 8800 Viborg, Tlf. 86 62 17 88 har i de sidste måneder solgt ud af en papirkopi de havde liggende på loftet af kirkebøgerne fra 16??-1814, for 1 kr. pr. side.

Ringer man dertil kan man få prisen beregnet før man beslutter sig.

De har tidligere affotograferet kirkebøgerne fra 1814-1892 til mikrofiche, som kan købes for 13 kr. pr. stk. Typisk rummer et mikrofiche-kort op til 60 kirkebogssider.

For et nogle måneder siden begyndte de desuden at affotografere de gamle kirkebøger 16??-1814 på mikrofiche og er på nuværende tidspunkt nået til Ålborg. Det går ganske stærkt og de regner med at nå Vejle amt om ½ års tid. Disse mikrofiche sælges også for 13 kr. pr. stk.

Mangler man et mikrofiche-apparat til at læse disse mikrofiche kan vi anbefale at se i den blå avis hvor der ofte er billige (500 kr.) apparater til salg. DIS har desuden også et par apparater stående mere herom i næste nummer af Slægt & Data.

Fuur samlingsen

Hvad gør man når kilderne tier ?

Den 27. april fortalte Jens V. Olsen om sit mangeårige arbejde med befolkningsgenalogi på Fuur. Det var et meget inspirerende foredrag, som også indeholdt mange gode råd om, hvor man kan finde oplysninger, når de mest almindelige kilder (som kirkebøger, folketællinger) ikke findes, er stærkt beskadigede eller giver fejlagtige oplysninger.

Jens V. Olsen har arbejdet videre med folketællingerne, og ved vedholdende og systematisk at arbejde med kilderne, er det lykkedes ham at lave en befolkningsgenealogi, eller man kunne næsten sige: genskabe et billede af samfundet.

Han har ved at søge i alle tænkelige kilder - og også nogle utænkelige - fået placeret hvert menneske i række slægter, på gårde og i huse, og han har fulgt dem, der søgte bort fra Fuur. Oplysningerne strækker sig fra slutningen af 1500-tallet til 1920 - ja, faktisk op til vore dage, men han har valgt at stoppe

ved 1920 af hensyn til de tilgængelighedsprincipper, der gælder for arkivalier.

Ikke nok med navne på en række personer og de gårde eller huse de boede på: Jens V. Olsen kunne krydre det hele med beskrivelser fra deres dagligdag, personkarakteristikker o.l. - til dels hentet ud fra tingbøgernes righoldige materiale.

Men da han erfarede, at der på Fuur åbenbart huserede en speciel arvelig øjensygd, så gik han i gang med kilderne på ny og sporede fra generation til generation arvegangen. Herved lykkedes det bl.a. ved hjælp af befolkningsgenealogien at vise arvegangen længere tilbage, end det hidtil var kendt (bl.a. beskrevet i et Belgisk lægetidsskrift).

Et stort, spændende og prisværdigt stykke arbejde, som kun kan inspirere os andre ... men måske også efterlade os med en lille gran af frustration: Hvor mangler der meget endnu

Kære DIS-medlem,

Bestyrelsen får engang imellem breve eller telefonopringninger med forslag eller kritik. Dette er vi meget glade for, men på denne måde får vi kun kontakt med en meget lille del af medlemmerne. Vi tror ikke, at det kun er dem, der ringer eller skriver til os, der har gode idéer eller er utilfredse med noget i foreningen.

Det er vigtigt for en bestyrelse at vide, hvilke ønsker og forventninger medlemmerne har, for at den kan tilrettelægge sit arbejde og ikke mindst lægge planer, der lever op til medlemmernes forventninger. Derfor beder vi jer udfylde det EVALUERINGSSKEMA, som I finder i midten her i bladet - hvis I foretrækker det, kan I indsende det anonymt.

På forhånd tak for at udfylde og indsende det.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen

EVALUERINGSSKEMA

Hvor længe har du været medlem af DIS?

- mindre end et år
- 1-2 år
- 2-3 år
- 3-4 år
- mere end 4 år

Hvad fik dig til at blive medlem af DIS?

- fik det anbefalet af andre
- fandt DIS' pjece på arkivet
- hørte om det i anden forening
- andet _____
- _____
- _____

Hvordan er dit forhold til EDB?

- jeg arbejder med det på mit arbejde
- jeg bruger EDB hjemme som hobby
- jeg bruger EDB til mine studier
- nogen i min familie bruger det

Hvordan er dit kendskab til EDB?

- ekspertniveau
- brugerniveau, begynder
- brugerniveau, erfaren
- interesseret, men ikke stort kendskab
- meget lille

Har du

- mikrofilmælæseapparat
- mikrofilmælæseapparat
- modem (hastighed: _____ baud)
- andet _____
- _____
- _____

Hvad synes du om artiklerne i SLÆGT & DATA?

- for tekniske
- for lidt tekniske
- tilpas varierede
- de er lette at læse og forstå
- de er svære at læse og forstå
- kvaliteten god
- kvaliteten ringe
- andet _____
- _____
- _____

Hvike af artiklerne interesserer dig?

- om slægtsforskningsprogrammer
- om databaser
- om modem og BBS
- om computere og hardware
- andet _____
- _____
- _____

Hvor gammel er du?

- Under 20 år
- 20 - 30 år
- 30 - 40 år
- 40 - 50 år
- 50 - 60 år
- 60 - 70 år
- over 70 år

Er du medlem af anden slægtshistorisk forening eller lignende?

- ja, slægtshistorisk forening
- ja, lokalhistorisk forening
- nej

Hvor mange møder har du været til?

- 0
- sjældent
- 1-2 om året
- 2-3 om året
- 3-4 om året
- 4-5 om året
- oftere

Hvis du aldrig eller kun få gange har været til møder, hvad er grunden?

- for lang vej
- for lidt tid
- kan ikke på det tidspunkt af dagen
- kan ikke den ugedag
- manglende interesse
- prisen på møderne
- prisen på transport
- går til møder i anden forening
- andet _____
- _____

Hvad mener du om medlemsmøderne?

- for tekniske
- for lidt tekniske
- tilpas varierede
- for meget slægtshistorie
- for lidt slægtshistorie
- kvaliteten ringe
- kvaliteten god
- andet _____
- _____
- evt. ønsker om indhold _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Interesserer kildeindtastning dig? - I så fald hvilke?

- folketællinger
- kirkebøger
- matrikler
- andet _____
- _____
- _____

- og hvilke sogne/herreder?

Hvor længe har du arbejdet med slægtsforskning?

- 0 - 5 år
- 5 - 10 år
- 10 - 15 år
- 15 - 20 år
- mere end 20 år

Har du skrevet - eller planlægger du at skrive - en slægtsbog?

- JA NEJ

Har du yderligere kommentarer, kan du skrive dem her, eller vedlægge et brev:

Vi får brug for vejledere, der kan vejlede og hjælpe andre igang med indtastning af kilderne på baggrund af det materiale og programmer som DIS formidler. Til dette vil vi meget gerne i kontakt med interesserede.

Jeg kunne måske tænke mig at være vejleder i KOKI-gruppen og ønsker yderligere oplysninger tilsendt.

Medlnr. _____

Navn: _____

Adr.: _____

By : _____